

HULAHOPPEN

LÆREPLAN FOR PERIODEN 2021-2023

RAPPORTEN ER HENTET: 24-06-2022
HADERSLEV KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION	3
Læsevejledning	3
Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	7
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	7
Pædagogisk læringsmiljø	8
Samarbejde med forældre om børns læring	9
Børn i udsatte positioner	11
Sammenhæng til børnehaveklassen	12
ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN	15
Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	15
Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	16
DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	18
Alsidig personlig udvikling	18
Social udvikling	20
Kommunikation og sprog	22
Krop, sanser og bevægelse	23
Natur, udeliv og science	25
Kultur, æstetik og fællesskab	27
EVALUERINGSKULTUR	30
Evalueringskultur	30
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan	31
MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING	32
Arbejdet med den pædagogiske læreplan	32
Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	35
Inddragelse af forældrebestyrelsen	39
Det fremadrettede arbejde	40
UDVIKLINGSPLANER	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

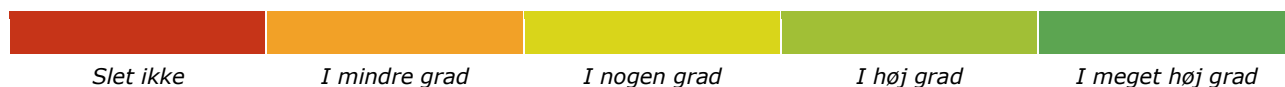
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddets pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

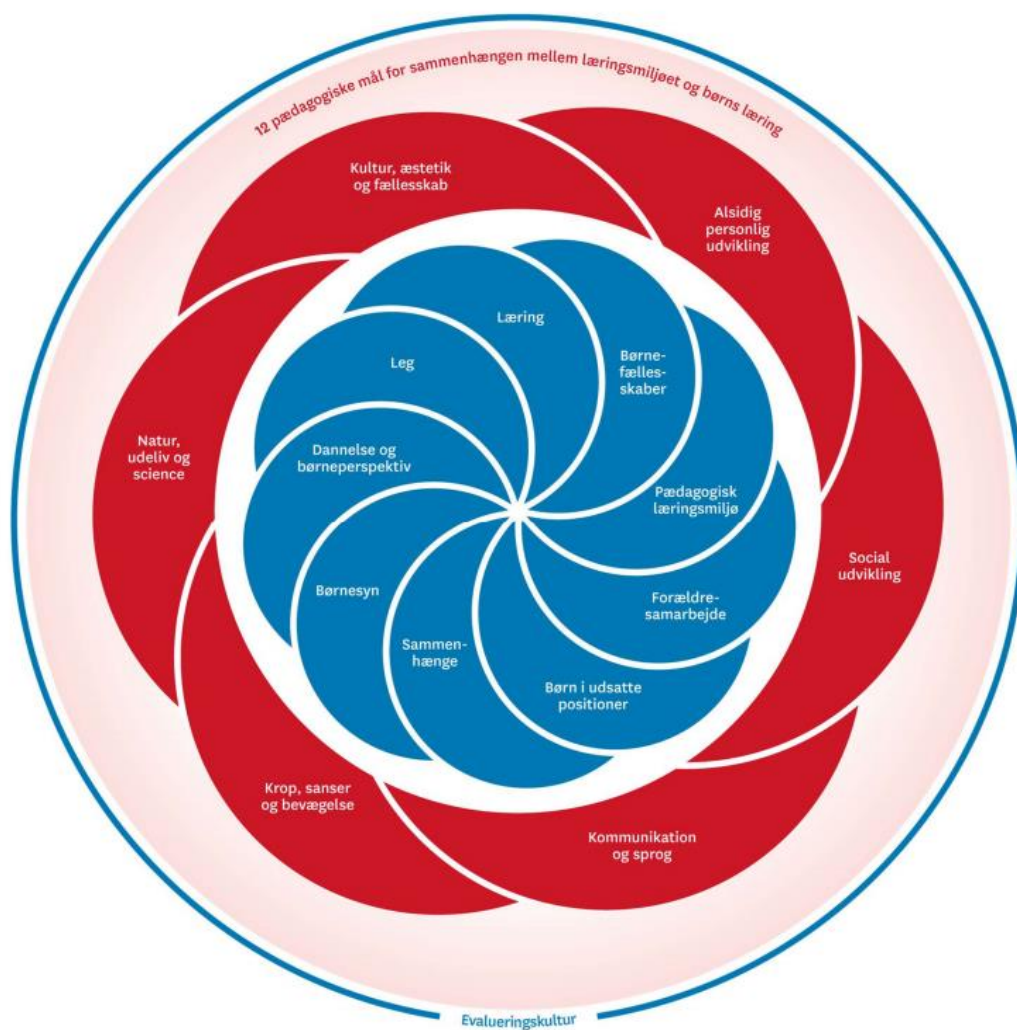
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Hulahoppen er en selvejende integreret 0-6 års daginstitution, beliggende i Vojens by i Haderslev kommune.

Hulahoppen modtager op til 36 vuggestuebørn (0-2.10 år) og op til 100 børnehavebørn (2.11 år til skole start).

Hulahoppen har til huse i nye bygninger, bygget i 2014, der tilgodeser mange forskellige fysiske læringsmiljøer herunder, musik og bevægelse, science, kreative rum og al leg, lige fra de stille lege til lege, hvor der er brug for højt til loftet.

Vi har god plads både ude og inde, der tilgodeser alle aldre, og vi har plads til at arbejde i såvel store grupper som mindre grupper alt efter, hvad børnegruppens behov kalder på. Det er alene fantasien, der sætter grænser for vores muligheder. Vi er meget privilegerede af at bo i et lokalsamfund og med en natur, der har et væld af tilbud, som vi benytter os af.

Vores børnegruppe består af både danske børn og børn fra andre nationaliteter, hvilket vi mener bidrager til, at alle vores børn i deres fællesskaber, bliver rigere som mennesker.

I Hulahoppen er der pr. maj 2021 følgende fastansatte:

- 1 institutionsleder.
- 1 souschef, med ca.18 timer til faglig ledelse, og 19 timer til faglig undersøttelse af praksis.
- Vuggestue: 4 pædagoger, 3 pædagogiske assistenter og 3 medhjælpere.
- Børnehave: 7 pædagoger, 2 pædagogiske assistenter og 3 medhjælpere.
- 1 Økonoma, som er ansvarlig for den sunde kost i Hulahoppen. Vi har fuld forplejning i Hulahoppen.

Derudover har vi løbende lønnede og ulønnede pædagogstuderende og pædagogiske assistentelever i praktik. Vi værdsætter, at studerende forstyrrer vores praksis, og vi finder glæde i at være med til at uddanne fremtidens pædagogiske personale.

Værdier for Hulahoppen

Hulahoppen – her er vi i gang med at **lære**, hvem vi gerne vil **være**.

Vi vil i samarbejde med forældre give børn omsorg og tryghed og understøtte det enkelte barn i at "blive sig selv i mødet med verden" og mestre eget liv. Det betyder at forældre, personale og andre vi er i berøring med, mødes med åbenhed, respekt og forståelse.

Sundhed; Sundhed er fundamentet for Hulahoppens pædagogiske arbejde. Vi forstår sundhed som socialt, psykisk og fysisk velbefindende. Den sociale sundhed ønsker vi at arbejde med gennem fællesskaber, og den psykiske sundhed skal der arbejdes med gennem anerkendelse.

Den fysiske sundhed udmønter sig for Hulahoppen i 4 fokusområder:

1. Kosten er et vigtigt redskab for Hulahoppen. Alle børn skal hver dag have mulighed for sund og varieret kost fra Hulahoppens eget køkken. Der er særskilt udarbejdet en kostpolitik.

2. Motorisk udvikling gennem fysisk aktivitet. Alle børn i Hulahoppen skal have mulighed for fysisk udfoldelse og bevægelse hver dag både ude og inde.

3. Der skal være et kontinuerligt fokus på hygiejne, som skal være en integreret del af hverdagen.

4. Søvn er yderst vigtig i forhold til vækst og udvikling. Derfor skal en middagslur altid være en mulighed for både store og små børn, som udgangspunkt indtil de vågner af sig selv.

Fællesskab; I Hulahoppen tror vi på at mennesket er gensidigt afhængigt af hinanden, for at kunne forstå sig selv – vi bliver til i relationen til andre, og der lægges derfor vægt på, at der rammesættes fællesskaber, hvori barnet kan lege, lære og danne relationer.

Det pædagogiske personale spiller en afgørende rolle i, hvorvidt der etableres relationer og venskaber internt og på tværs, som bidrager til barnets følelse af at være en del af fællesskabet.

Der er fokus på, at der rammesættes fællesskaber, hvor der skabes plads til børnenes initiativ samtidig med, at det pædagogiske personale tager ansvaret for, at alle børn på tværs af køn, alder og kultur har muligheder for at deltage og danne relationer, der styrker fællesskabet og følelsen af at høre til.

Anerkendelse; Når vi i Hulahoppen tror på, at mennesket er gensidigt afhængigt af hinanden, for at kunne forstå sig selv, pålægges der de voksne et særligt ansvar. De voksne spiller en afgørende rolle, når det gælder børns oplevelse af sig selv, og vi har derfor i Hulahoppen fokus på, at skabe de bedste forudsætninger for selvudvikling. Vi er åbne for, hvad børnene måtte være optaget af og gennem interesse og lytning, giver vi børnene en oplevelse af, at de til enhver tid har ret til egne tanker, følelser og oplevelser.

Anerkendelse tager således afsæt i begrebet ligeværdighed: Alle har ret til egen oplevelse og er noget værd, præcis som de er.

De værdier, vi vægter særligt i Hulahoppen er **Sundhed, Fællesskab** og **Anerkendelse**, og vil være omdrejningspunktet i vores møde med verden generelt.

DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer

- Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring, Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig. De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Vi ser barnet for hvem det er, og ikke for hvad det kan. Barnet skal opleve sig mødt og forstået, og opleve at dets bidrag ind i fællesskabet er betydningsfuldt og at det har en demokratisk stemme ind i aktiviteter, fællesskaber og hverdagen i Hulahoppen. Det er vores forståelse, at der bag enhver adfærd, er en positiv hensigt. Vi skal hjælpe barnet med at kunne, at forstå, oversætte og udtrykke sig, så de kan indgå i relationer til andre, blive sig selv i mødet med verden og kan mestre eget liv. Børn lærer på mange forskellige måder, og forskellige børn lærer forskelligt. Vi skal være med til at vairere strukturer i hverdagen for børnene, så de oplever forskellige fællesskaber og læringsmiljøer. Dagen skal for børnene veksle mellem børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og lege. I hverdagen tager vi også udgangspunkt i barnets spor, hvilket betyder, at der i vores planlægning er plads til spontanitet. Vores opmærksomhed er rettet på at inddrage børnene, så de oplever en relevant grad af medbestemmelse i forhold til alder og udvikling. Der sker megen læring i leg, og legen har værdi i sig selv. I løbet af barnets tid i Hulahoppen vil barnet opleve forskellige pladser i legehvirvlet, og vil derved også lære at positionere sig selv og give plads til andre. I hverdagen er der meget læring i de hverdagsrutiner, der er i Hulahoppen. Vi er derfor opmærksomme på, at der skal være tid og ro til de daglige rutiner. Det kan være omkring vores måltider, når vi skal have tøj på og af, når vi skal vente på tur, og omkring hygiejne m.m. Vi er derfor optagede af, at vi i Hulahoppen ikke altid skal nå noget, eller være på vej et sted hen. Vi skal også bare være i det, vi er i. Vi

ønsker at skabe rammer for børn og voksne, hvor læring er en proces, og i denne proces må vi øve os, gentage, lave om m.m. Vi vil gerne undersøgte at børn bliver nysgerrige, og at denne nysgerrighed bliver brugt til læring. Vi vil bestræbe os på selv at have et dynamisk mindset - og det vil vi gerne give videre til børnene i Hulahoppen.

Vi er af den overbevisning, at barnet skal danne erfaringer inden der kan ske udvikling og læring. Barnet skal støttes i bevidstheden om hvad det gør, kan og hvordan. Vi har en fornem opgave i hele tiden at være bevidste om barnets nærmeste zone for udvikling, at skabe kontekster for det enkelte barn som sikrer, at barnet oplever små sikre succeser og derved opbygger en grundlæggende tro på egne evner. I Hulahoppen arbejder vi systematisk omkring det enkelte barns trivsel og udvikling. Dette gør vi bl.a. via arbejdsredskabet tidlig opsporing og indsats, dialogprofil og fokuspunkter. Vi forholder os her til det enkelte barns trivsel, læring, dannelse og udvikling, ligesom vi aktivt forholder os til egen praksis og nye tiltag og/eller forandringer, som vil understøtte den fortsatte udvikling.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23)

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Hulahoppen arbejder vi med det strukturelle læringsmiljø og det procesuelle læringsmiljø. Vores udgangspunkt er, at der sker læring i leg, aktiviteter, hverdagsrutiner og i høj grad i relation med andre. Vi må derfor betragte læringsmiljøer, som noget der er hele tiden, i alt hvad vi gør. Det fordrer, at vi som personale hver dag har øje for dels de rammer, der tilbydes, de fællesskaber der dannes, muligheder for udfoldelse og aktivitet og for vores eget mindset og pædagogiske tilgang.

Børnene er tilknyttet faste stuer på mellem 10 og 12 børn for vuggestuer og op til 20-22 børn i børnehavegrupper. Vi går hyppigt i mindre grupper i løbet af dagen, da der her er en anden mulighed for dannelse af fællesskaber, relationer, fordybelse og nærvær. Det er vigtigt, at vi giver børnene muligheden for oplevelsen af både de store og de små fællesskaber og af fællesskaberne på tværs af stuer og alder.

Vi forholder os, løbende over tid aktive til, hvordan vores daglige rutiner bidrager bedst mulig til læring for alle børn. Skal vi lige nu ændre måden, hvorpå vi organiserer måltidet, garderobe kontekster, rollefordeling på legeplads, rutiner ved puslesituationer etc. Vi observerer på praksis og børnegruppen og

justerer, så alle bliver tilgodeset. Vi undersøger og evaluerer løbende praksis såvel stuevis, afdelingsvis som på tværs i hele huset.

Vi forholder os løbende til den fysiske indretning af såvel stuer som fælles arealer, således at vi kan tilgode nye og ændrede behov i børnegruppen.

Vi søger at skabe områder, hvor der kan ske aktiviteter med en høj grad af fysisk udfoldelse, og områder hvor der er mulighed for ro og fordybelse.

Personalet forholder sig aktivt til rollefordeling såvel på stuerne, på tværs af stuerne som ude på legepladsen. Hvem fordyber sig med hvem? Hvem modtager forældre og børn, hvem "flyder" og hjælper de børn, der har brug for guidning eller praktisk hjælp.

En væsentlig del af læringsmiljøet er kommunikation. I Hulahoppen har vi stor opmærksomhed på, hvordan vi taler til og om hinanden, vi forholder os nysgerrige og åbne i relationer, og vores nonverbale og verbale udtryk skal være samstemmende. Vi forholder os aktive i at give børn en bevidsthed om selv samme.

Ved tilrettelæggelse af læringsmiljøer søger vi at tage udgangspunkt i børnenes alder og udvikling, samt "hvad er det næste bedste skridt" for barnet. Vi søger at inddrage barnets perspektiv ved dels at følge op på hvad de lige nu er optagede af, ved direkte at spørge ind til børnenes oplevelser, holdninger, og interesser - på relevant måde efter alder og udvikling. Med udgangspunkt i dette sammensættes de mindre grupper, så børnene får muligheder for at spejle sig i andre alt efter behov. Måske har barnet lige nu brug for at spejle sig i andre, der kan eller næsten kan. Måske har barnet lige nu brug for at spejle sig i andre med mulighed for at konstatere: "Jeg kan". Andre gange kan det være fælles interesser, opbygning af nye relationer mv., der kan danne baggrund for sammensætning og størrelse af grupper.

Samarbejde med forældre om børns læring

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25)

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Hulahoppen ser vi forældre som eksperter i eget liv og familie. Niveauet og kvaliteten af vores samarbejde med forældre er afgørende for, at vi sammen opnår at skabe de absolut bedste rammer for barnet, så barnets trives, lærer, dannes og udvikler sig.

Samarbejdet med forældre foregår i Hulahoppen på forskellige "arenaer".

Det første møde: Allerede inden barnets skal starte i Hulahoppen, afholdes et opstartsmøde. På mødet fortæller forældrene om barnets trivsel og udvikling, så vi sammen kan tilrettelægge den for barnet bedst mulige overgang til Hulahoppen. Der er på mødet dialog om hvad Hulahoppen kan tilbyde, hvordan vi arbejder med pædagogisk praksis, de daglige rutiner, praktiske foranstaltninger m.m. På mødet drøftes også gensidige forventninger til et godt samarbejde, samt hvordan vi sammen kan forholde os, hvis der opstår misforståelser eller vi får øje på usagte forventninger. Tilgangen i Hulahoppen er grundlæggende, at vi ikke kan ændre på noget, vi ikke ved.

Det er derfor af meget stor vigtighed, at vi som professionelle løbende inviterer forældre til dialog om deres oplevelser.

Samtaler med forældre om barnet: Personalet vil altid inddrage forældre ved den mindste opmærksomhed på, at deres barn har brug for, at der er noget vi samarbejder ekstra om. Forældre kan altid anmode om en samtale, hvis der opstår et særligt behov herfor.

I Hulahoppen er der fastlagt følgende faste forældresamtaler:

- 2-3 mdr efter opstart i vuggestuen.
- Når barnet i vuggestuen er mellem 2 år og 2 år og 3 mdr.
- 2-3 mdr. efter opstart i børnehaven.
- Efteråret (sept/okt) før barnets skal starte i skole.

Vi anvender pædagogiske redskaber, som fortæller noget om barnets trivsel, læring og udvikling ved samtalerne. Der arbejdes kontinuerligt med disse redskaber i barnets tid i Hulahoppen, så vi sammen med forældrene løbende samarbejder om og er opmærksomme på, at der er progression i barnets udvikling.

De uformelle snakke: I hverdagen finder der mange uformelle snakke sted med forældre i forbindelse med aflevering og afhentning. Det er afgørende, at vi som professionelle forholder os til hvilke informationer, der her kan deles. Nogle informationer kalder på en samtale, hvor der er rum for en mere privat dialog med forældre. I de uformelle snakke deler forældre informationer om oplevelser derhjemme, barnets søvn, kost m.m. Informationer som kan understøtte, at personalet kan give deres barn en god dag. Hvis barnet har sovet dårligt, og personalet ved det, kan personalet imødekomme barnet ved at skabe rammer med ro på. Et træt barn kan hurtigere opleve at anmodninger om en given aktivitet eller lign. er uoverkommelig. Personalet informerer ved de uformelle snakke også forældrene om barnets dag i Hulahoppen. Har der været oplevelser, hvor barnet har været ked af det, glad, stolt over at lykkes m.m. Det er også i de daglige uformelle, snakke at personalet går i dialog med forældrene om de umiddelbare observationer mhp. at de kan have en fælles opmærksomhed på barnets trivsel og læring og sammen kan følge op efter f.eks. 1 uges tid, og afklare om der er behov for tiltag. I givet fald vil det så typisk være sådan, at der aftales at mødes mere formelt. De uformelle snakke er korte og vil ikke nødvendigvis fylde hver dag, men det vil være en konkret vurdering. Det er vigtigt, at personalet er nærværende ved børnegruppen samtidigt.

Skriftlig kommunikation: I Hulahoppen anvender vi Aula som platform til den skriftlige kommunikation med forældre. Her gives der oplysninger til forældrene når der skal ske særlige aktiviteter på stue- eller husniveau (på tur, fastelavn etc.). Det er også her, at der samarbejdes om ferieperioder, informationer til alle forældre fra bestyrelsen og ledelse, menuplaner fra køkkenet m.m. I relation til samarbejdet om børnenes læring udarbejder den enkelte stue månedligt et nyhedsbrev til stuens forældre om kommende fokusområder/aktiviteter. Hvis der eks. arbejdes med et tema over "skovens træer", "fugle", "at kunne tage tøj af og på" eller lign. , så beskrives kort hvorfor og hvordan der arbejdes med dette. Således kan forældre samtale med børnene om emnerne, understøtte via læsning af en bog, øve sig i af og påklædning etc. Personalet henviser til materialer der kan anvendes, hvilke sange der synges i den kommende tid etc. Personalet udarbejder billedokumentation, som understøtter arbejdet, og samtidig viser forældrene "et kig fra hverdagen". Da aktiviteter tilrettelægges med udgangspunkt i, hvad børnegruppen helt aktuelt har behov for, så vil måderne der arbejdes på, stuevis eller opdelt i flere små grupper, variere.

Forældrearrangementer: Vi har årligt nogle faste arrangementer, som både skal bidrage til socialt sammenhold og fælleskab omkring Hulahoppen. Disse arrangementer giver mulighed for dannelse af nye relationer på tværs af huset samt vidensdeling om forskellige relevante temaer. Sådanne temaer kan være søvn, sprog, motorik m.m. Det afgørende er, at temaerne er med udgangspunkt i forældrenes aktuelle behov, og at der kan differentieres i forældregruppen. Af faste arrangementer kan nævnes:

- Forældrearbejdsdag : Vi er sammen om at passe på Hulahoppens legeplads og udenomsarealer..
- Bedsteforældredag: Vi er sammen om at plante, og lære at få noget til at leve og gro.
- Julearrangement: Vi er kreative sammen.

Der vil fremadrettet arbejdes på at udvikle samarbejdet med forældre, således at der tilbydes temaaftner, hvor de, som finder det meningsgivende, kan deltage. Vi udarbejder et forældre/bedsteforældre katalog, hvor der bydes ind med vidensområder, man gerne vil dele med børnene. Forældre og bedsteforældre bliver på den måde aktive deltagere i børns læring.

Dialog med institutionsbestyrelsen: Institutionsbestyrelsen består af et flertal af valgte forældre. Institutionsbestyrelsen i en selvejende institution er dels øverste myndighed, og dels har bestyrelsen stor indflydelse på beslutningen om overordnede rammer, feks. forældrearrangeret frokost og madordninger, prioritering af overordnede rammer for budget m.m. Der afholdes årsmøde hvor bestyrelsen er primus motor (valg til bestyrelsen, dialog mellem forældre og bestyrelse og evt. oplæg).

Derudover arrangeres der Forældrekafe/dialog. Bestyrelsen arrangerer 3 gange årligt en eftermiddag hvor bestyrelsen er opsøgende på dialog, og hvor forældre på forhånd ved, at bestyrelsen er tilgængelig fysisk i institutionen. Forældre kan altid gå direkte i dialog med bestyrelsen, hvis de er optagede af de overordnede rammer, organisering, praksis mv.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Ud fra Hulahoppens værdi understøtter vi det enkelte barn i "at blive sig selv i mødet med verden" og mestre eget liv, er vores tilgang, at vi konstant må arbejde med og forandre fælleskabet, så det enkelte barn oplever sig som betydningsfuldt i fælleskabet. Vi ændre fællesskabet, vi kan og skal ikke ændre på, hvem barnet grundlæggende er. Vores tilgang har baggrund i den systemiske- og narrative teori. Vores perspektiv er derfor, at barnet IKKE er problemet - "Problemet er problemet". Kvaliteten af relationen og interaktionen mellem barn og voksen er ekstra betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Vi forholder os derfor observerende, reflekterende og evaluerende på de voksnes kommunikation og mindset. Vi arbejder med børn i mindre sammenhænge, hvor den voksne i højere grad har mulighed for at arbejde målrettet med barnets specifikke udfordringer. Det kan være, at en lille gruppe af børn har behov for særlige aktiviteter og indsatser i en periode omkring sprog, motorik, sociale kompetencer m.m. Vi søger her at danne grupper, hvor børn kan spejle sig på forskellige niveauer. Vi har samtidig fokus på at skabe rammer, der bidrager til at børn i udsatte positioner, f.eks. i hverdags rutiner, leg m.m., oplever mestring. Det kan være et barn i en given periode har brug for at blive skærmet fra støj ved påklædning, tæt guidning ved måltider eller lign. Det betyder, at vi har tilrettelagte initiativer med målrettede og bevidste tiltag, og omvendt samtidig har øje for at guide og støtte i de mere spontane og rutineprægede aktiviteter i løbet af dagen.

Når et barn vurderes at være i en udsat position, øges niveauet for samarbejdet med forældre. Det er helt afgørende, at vi er sammen om at hjælpe barnet, uanset hvad det har behov for. Vi skal sammen afklare, hvordan hjem og dagtilbud både understøtter og supplerer hinanden i indsatser og tiltag.

Vi arbejder sammen om specifikke og konkrete handlinger, som fastsættes på baggrund af observationer, vurderinger via systematiske pædagogiske redskaber, og når det har relevans også tværfagligt samarbejde. Specifikke og konkrete handlinger følges systematisk og evalueres, mhp. løbende justering set i relation til effekt og barnets trivsel og udvikling.

I Hulahoppen har vi et tæt samarbejde med praksisvejledere og tværfaglige samarbejdspartnere i kommunen. Her har vi øje for indsatser i forhold til det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse, og for hele tiden at styrke vores pædagogiske praksis.

Sammenhæng til børnehaveklassen

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27)

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe)

I Hulahoppen arbejdes der med Før-skolegruppe. Det betyder, at der arbejdes målrettet for relationsdannelse mellem alle de kommende skolebørn. Det har stor betydning for trygheden i overgangen til skole,, at der er gode venskabsrelationer på tværs.

Gennem tiden i Hulahoppen er der løbende arbejdet med kompetencer på alle områder, personlige, sociale, kommunikative, følelsesmæssige, kulturelle, krop og bevægelse etc.

Det sidste år i Hulahoppen skaber vi rammer for børnene, hvor vi intensiverer konkrete områder.

Det er vores helt klare overbevisning, at det sidste år i Hulahoppen ikke skal gøre det ud for en "mini" skole. Legen skal fortsat være i fokus. Vores fornemmeste opgave er at forberede børnene til hvad der venter dem, når de skal i skole. Derved kan vi bidrage til en tryk overgang.

I en skole kontekst vil ethvert barn møde udfordringer det endnu ikke har prøvet og derved ikke nødvendigvis mestrer. Det kunne være en ny fælles leg, en opgave, rutiner der praktiseres anderledes eller lign. Vi arbejder derfor målrettet med at give børnene erfaringer, hvor de lykkes og oplever at mestre, og samtidig søger vi at udfordre barnet tilpas, så barnet skal arbejde for at lykkes. Vi finder her, at vi med et dynamisk mindset både skal søge at give barnet mulighed for at føle og opleve, at det er helt ok, når barnet ikke lige kan med det samme - at give barnet bevidsthed om, at jeg kan ikke endnu, men jeg er på vej til at kunne. Herved kan barnet beholde sin selvagtelse og sikkerhed i uvante situationer, hvilket kan være med til at lette overgangen til skole.

Vi skaber rammer og aktiviteter hvor barnet kan:

- Anvende sin nysgerrighed til at lære nyt - vi understøtter bevidstheden om læringen.
- Få en bevidsthed om at være selvhjulpne i forhold til måltider, af og påklædning, bede om hjælp, m.m.
- Påbegynde aktiviteter og vi øver på at fuldende f.eks. et spil. Ved udfordringer sikres tiltag som understøtter progression.
- Indgå og overholde aftaler
- Modtage kollektive beskeder og demonstrere forståelsen
- Øve sig i at stå frem i gruppen
- Udfolde sig fysisk og få erfaringer med fælles lege. Herved kan der bevidst skabes mulighed for oplevelse af mestring, når legene senere gentages i skoleregi, eks. Bro bro brille, stå trolde, etc.
- Gå lidt længere distancer og udfordres på udholdenhed når vi tager på ture og udflugter
- Fordybe sig, øve sig finmotorisk og oparbejde varighed af koncentration.

Hulahoppen har hvert år et løbende samarbejde med den lokale skole. Der er fælles møder om praksis i begge kulturer, forældremøder og gensidige besøg, hvor der skabes den første kontakt, kendskab og relation. Der sker overlevering af børn til

skolen med forældreinvolvering. Hulahoppen overleverer oplysninger til skolen koordineret med forældre. Samarbejdet intensiveres med såvel skole som forældre via netværksmøder med tværfaglige samarbejdspartnere, når der er tale om børn i udsatte positioner.

ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN

Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

I Hulahoppen benytter vi i høj grad det omkring liggende samfund. F.eks. har vi i samarbejde med kirken fast tradition for kontinuerlige besøg med sang og fortælling. Vi vil benytte os af:

- Hallen (som vi er heldige at have tæt på).
- Kirken.
- Biblioteket.
- VGI - Vojens Gymnastik efterskole.
- Besøg på plejehjem.
- Besøg på brandsstation.
- Vores omkringliggende natur og legepladser.

I Hulahoppen ønsker vi at udvikle og udbygge samarbejdet med lokalsamfundet. Vi ønsker bla. et styrket samarbejde med skoler, hvor eleverne kan arrangere bevægelsesdage for Hulahoppens børn som f.eks "Skolernes motionsløb" emne uger mv.

Institutionsbestyrelsens inddragelse i arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan.

Institutionsbestyrelsen er aktivt inddraget under udarbejdelsen af den styrkede pædagogiske læreplan. Dette ved, at der i bestyrelsesregi har været drøftelser om inddragelse af lokal samfund og samarbejdet med forældre om børns læring. Personalets fulde bidrag til den styrkede pædagogiske læreplan har været læst af bestyrelsen og drøftet på møde. Institutionsbestyrelsen vil løbende blive opdateret på den løbende evaluering af læreplanen, ligesom bestyrelsen også vil have en aktiv rolle i dialoger om forældreperspektiver fortløbende.

Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30)

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Hulahoppen har vi lyse og venlig lokaler, der samlet set, tilgodeser forskellige muligheder og behov. Det samme gør sig gældende på vores udenomsarealer. I relation til det fysiske børnemiljø er det afgørende, at vores rammer fremstår sunde og sikre. Børn skal kunne færdes trygt og sikkert.

Hulahoppen værner om fælleskab og mulighed for ro, fordybelse, leg og plads til bevægelse. Det skal børnemiljøet og læringsmiljøet afspejle.

Vi forholder os løbende til indretningen af såvel stuer som vores fælles arealer. Hvad opfodre indretningen til? Hvad kalder børnegruppens behov på, og bruger vi lokalerne optimalt? Vi er et stort hus og vil gerne anvende vores mange faciliteter. Vi skal derfor løbende forholde os til, om vi gør dette i tilstrækkelig grad, og om vi har de for børnene inspirerede zoner indrettet, optimalt lige nu.

Vi inddrager børneperspektiver herpå i relation til alder og udvikling. Hvad ser vi f.eks. de mindre børn være optagede af, og hvad giver de større børn direkte udtryk for både spontant og adspugt.

Det er afgørende, at personalet er nysgerrige og innovative, og ikke lader sig bremse af tidligere normer og regler. Disse skal med jævne mellemrum udfordres, og detskal personalegruppen gøre sammen.

Det æstetiske børnemiljø i Hulahoppen skal bære præg af, at Hulahoppen er for børn. Det betyder at vi f.eks. hænger børnenes produkter og billeder op i børnehøjde. Det giver anledning til mange dialoger mellem børn og mellem børn og voksne. Børnene viser stolthed over og tryghed ved egne produktioner. Hver gang vi hænger noget op, forholder vi os aktivt til hvorfor det skal hænges op, for hvem det skal hænges op eller om noget andet vil give mere mening for børnene. Vi vægter, at der er rene linjer og ro for både øje og sind. Der skal derfor altid forholdes til æstetik i fællesarealerne. Børnenes perspektiver inddrages løbende på stuerne, enten via observationer eller dialog alt efter alder.

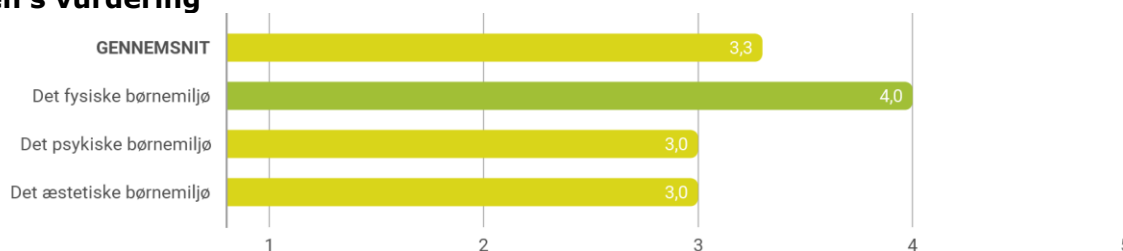
Det psykiske børnemiljø har i Hulahoppen fokus. Vi arbejder med anderkendelse som værdi og dette evaluerer vi på løbende. Børnegrupearbejdet arbejder med "fri for mobberi". Vi starter med barnet på 7 mdr. hvor vi kigger på billeder og taler om følelser. Først skal vi lære hvordan jeg kan sætte ord på egne følelser. Herefter bygger vi flere emner på og skaber nyt indhold i takt med at børnene udvikler sig. Vi skaber for alle fra 0-6 år rammer og aktiviteter, der giver mulighed for at tilegne sig kompetencer i at vente på tur, modtage omsorg, give omsorg, give udtryk for følelser

og oplevelser, at sige ja og nej, at modtage hjælp og at give hjælp. Vi sætter sammen ord på når nogen kan være udfordret på dette eller hint, og vi indretter os sammen på, hvordan vi så kan gøre. Vi skaber forståelser for, at alle ikke har brug for det samme, at vi sammen kan ændre rammer og måder vi er sammen på, så alle kan være med.

Vurdering

Nedenstående graf viser Hulahoppen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?*

Hulahoppen's vurdering

DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

“Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

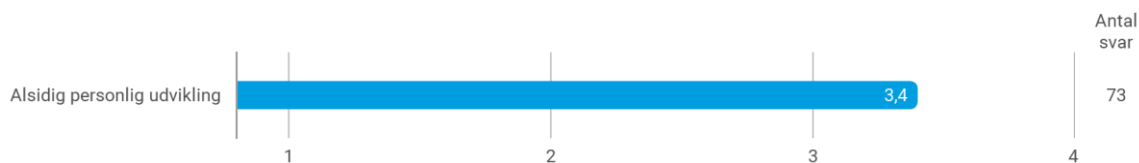
Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonaleets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.

- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Fælles udgangspunkt: Vi møder børnene hvor de er i deres udvikling, og som de mennesker de hver især er. Vi forholder os til barnets nærmeste udviklingszone og skaber grupper på tværs af alder, køn, udvikling og social samt kulturel baggrund, hvor børnene kan spejle sig i hinanden.

Med udgangspunkt i vores værdier og pædagogiske grundlag arbejder vi anerkendende i relationer på tværs. Vi har fokus på mindset, således at vi understøtter børns lyst til læring og mod til at "fejle" for at lære. Vi søger gennem sproget og vores praksis at bevidstgøre børn i at være på vej. "Jeg kan ikke - endnu, men er på vej til, jeg kan". Herved vil barnet gennem årene opnå tillid til egne potentialer.

0-2 årige:

- Vi sætter ord på barnets initiativ, behov og følelser - i et ressourceperspektiv. Når det lille barn kan tale, støtter vi barnet i selv at sætte ord på.
- Vi øver i at sige: "Ja, nej og stop" og vi hjælper barnet med at mærke og sætte ord på ved at tilbyde sætninger der rammesætter følelser og behov.
- Vi sætter ord på handlinger for at skabe bevidstgørelse om "Jeg kan".
- Vi skaber rum for at barnet bliver selvhjulpnen. F.eks. giver vi os god tid til hverdagsrutiner i garderoben, ved måltider, oprydning mv.
- Vi opmuntrer barnet til at udforske og prøve. Vi har opmærksomhed på "små sikre succeser" som giver barnet mod på nyt og oplevelser af mestring.

3-6 årige:

- Vi guider barnet i bevidsthed om initiativ og i at sætte ord på behov og følelser.
- Vi guide barnet i konflikthåndtering. Vi ser konflikter som et læringsrum, hvor barnet skal øve sig i gensidig respekt og forståelse samt i at afgrænse sig selv.
- Vi skaber muligheder for at barnet kan øve sig i aftaler.
- Vi taler om og øver på at mestre alle de daglige opgaver i hverdagsrutiner.
- Vi opmuntrer barnet til at udforske og prøve. Nogle gange i arenaer hvor barnet skal "stå på tæer". Vi ønsker, at barnet tilegner sig erfaringer i, at det er ok at skal øve sig flere gange. At barnet kan rumme, at kammeraten godt kan, jeg selv er endnu på vej, og det er ok.
- Vi skaber læringsrum, hvor der er mulighed for fordybelse, og hvor vi øver vores koncentration. Det kan både være i at lytte en historie færdig, at spille et spil færdig, at gennemføre en aktivitet/fælles leg mv.

Samspil med de øvrige læreplantaemaer

At arbejde med udvikling af barnets alsidige personlighed sker gennem alle aktiviteter og relationer hele dagen igennem. I Hulahoppen ser vi temaet, som en grundsten i ethvert menneskes udvikling, hvorfor det ved f.eks. aktiviteter, uanset tema, altid vil være i spil ved tilrettelæggelse og evaluering.

Social udvikling

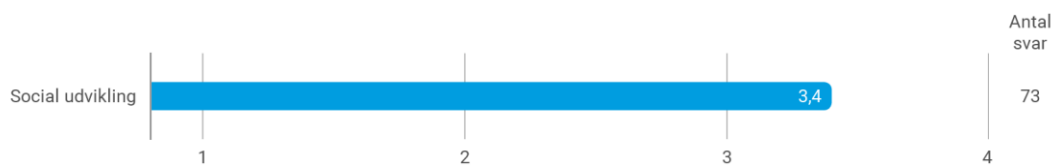
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Fælles udgangspunkt: Med udgangspunkt i vores værdier og pædagogiske grundlag arbejder vi aktivt med dannelse af fællesskaber. Barnet skal have plads til og mulighed for at give udtryk for egne følelser og behov samtidig med, at børnene også understøttes i udviklingen af en forståelse af og respekt for at andre kan både de samme og/eller andre behov. Alle børn uanset alder, udvikling og baggrund indgår i rammer, der giver mulighed for at opleve sig som en del af et fælleskab. Vi understøtter i praksis, at barnet i takt med alder og udvikling kan etablere fællesskaber og føle empati og respekt for andre. Vi inddrager løbende barnets perspektiv, og vi tydeliggør i praksis overfor, og sammen med børnene, når vi følger børnenes spor, at vi skiftes til, at vi prøver forskellige bud på aktiviteter etc. Det er helt grundlæggende er, at alle børn føler sig trygge, førend barnet kan sige til og fra.

0-2 årige:

- Vi sætter ord på og arbejder med venskaber og empati bl.a. ud fra "fri for mobberi" konceptet.
- Vi skaber læringsmiljøer hvor børnene mødes på forskellige måder og på tværs af alder og grupper.
- Vi tilrettelægger aktiviteter og legegrupper som styrker børnenes indbyrdes relationer og venskaber.
- Vi lærer barnet de sociale "spilleregler" f.eks. at give udtryk for behov: "Må jeg bede om mælken", at sige nej tak og ja tak, at indbyde til fælleskab, at sende maden videre, at vi venter på hinanden, at vi hjælper hinanden når noget bliver svært f.eks. flyverdragten der driller, at få det uden for rækkevidde, hjælpen til at samle det der driller m.m.
- Vi inddrager barnets perspektiv. Dette gør vi ved dels at observere hvad det lille barn er optaget af og følger barnets spor, og dels ved de ældste, at være i dialog med barnet om, hvad barnet kan lide, ikke lide, har lyst til, ikke har lyst, understøtte når barnet tager initiativ og via sproget bevidstgøre barnet om at det var "din ide det vi laver nu".
- Vi lader børnene skiftes til at vælge sange etc. og bevidstgør børnegruppen om, at nu er det den sang som Kasper har valgt, vi synger etc. Vi lære at skiftes og vente på tur og få medbestemmelse.

3-6 årige:

- Vi arbejder med venskaber og empati bl.a. ud fra "fri for mobberi" konceptet.
- Vi skaber læringsmiljøer, hvor børnene mødes på forskellige måder og på tværs af alder og grupper.
- Vi tilrettelægger aktiviteter og legegrupper som styrker børnenes indbyrdes relationer og venskaber.
- Vi lærer barnet de sociale "spilleregler" f.eks. at give udtryk for behov: "Må jeg bede om mælken", at sige nej tak og ja tak, at indbyde til fælleskab, at sende maden videre, at vi venter på hinanden, at vi hjælper hinanden når noget bliver svært f.eks. flyverdragten der driller, at få det uden for rækkevidde, hjælpen til at samle det der driller, m.m. Vi italesætter og opsætter rammer med henblik på bevidstgørelse, at netop fordi vi kan noget forskelligt så lykkes vi sammen.
- Vi hjælper barnet til at kontakte de andre børn på en hensigtsmæssig måde. "Må jeg være med?", "Vil du lege med mig?" mm. Vi spejler børnene i de reaktioner, de møder, og guider dem på vej.
- Vi inddrager barnets perspektiv og følger barnets spor.
- Vi er i dialog med barnet om, hvad barnet kan lide, ikke lide, har lyst til, ikke har lyst, understøtter når barnet tager initiativ og via sproget bevidstgøre barnet om, at det var "din ide det vi laver nu".
- Vi lader børnene skiftes til at vælge sange etc. og bevidstgør børnegruppen om, at nu er det den sang som Kasper har valgt, vi synger etc. Vi lære at skiftes og vente på tur og få medbestemmelse.

Samspil med de øvrige læreplanteamere:

Al læring foregår i relation, og temaet Social udvikling står derfor aldrig alene. Uanset hvad der arbejdes med og hvordan, vil aktiviteter altid påvirke barnets sociale udvikling. Dette kan være både i negativ og positiv retning. Det er derfor afgørende, at vi som personale har en anerkendende tilgang i det relationelle arbejde og i kommunikationen, herunder også at børnenes indbyrdes kommunikation understøttes og udvikles. Det fordrer ydermere, at vi som personale altid forholder os professionelt til vores eget mindset. Vi er altid og hele tiden rollemodeller.

Kommunikation og sprog

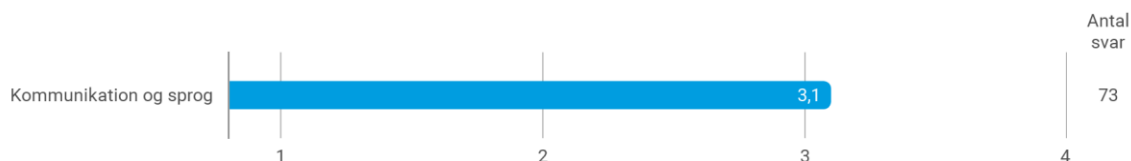
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Fælles udgangspunkt: Uanset om vi siger noget, er stille, kigger op, kigger ned eller gør noget andet så kommunikere vi til vores omverden. Dette via vores kropssprog, vores mimik og vores verbale sprog. Hulahoppens pædagogiske grundlag hviler på et system- og narrativteoretisk grundlag, hvor en af betragtningerne bla. er, at vi skaber vores virkelighed gennem sproget og gennem fortællinger. Det er derfor vores forståelse, at vi har en vigtig opgave i at understøtte børnenes kommunikative udvikling i et bredt spektrum, og at vi selv er meget opmærksomme på vores udtryk og ordvalg. Vores nonverbale og verbale udtryk skal være samstemmende. At arbejde med sprog og kommunikation er noget, der sker hele tiden, hele dagen. Vi kan ikke, ikke kommunikere.

Mht. barnets impressive og ekspressive ordforråd og sprogforståelse er vi løbende opmærksomme og ved tvivl eller bekymring benytter os af pædagogiske redskaber, sprogtrappe og sprogvurderinger, for at sikre progression i det enkelte barns sproglige udvikling.

Nogle børn kan ave gavn af imdervosmomg af em tale-høre-konsulent, der foruden undervisning også bidrager med råd og hjælp til forældrene omkring tiltag i hjemmet. Konsulenten er desuden i dialog med stuens personale om tiltag og hjælp til barnet i dagligdagen i Hulahoppen.

0-2 årige:

- Vi arbejder med kropsbevidsthed, og lærer i takt med alder og udvikling hvordan vi ser ud ved glæde, ked af det, vrede, begejstring m.v.
- Vi sætter ord på hvad vi gør og hvad vi ser. Vi sikrer os, at vi ser det samme, som fælles tredje.
- Vi synger og leger med rim og remser.
- Vi giver barnet god responstid i en dialog.
- Vi arbejder med dialogisk læsning.
- Vi øver os i at vente på tur i dialoger og lytter til hinanden.
- Vi er opmærksomme på tur tagning i dialoger.
- Vi skal skabe tryghed for det lille barn, så det kan afvænes med sut. Det er en forudsætning for udviklingen er det ekspressive sprog.

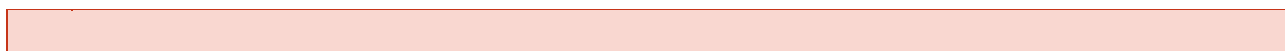
3-6 årige:

- Vi sætter ord på, hvad vi gør, og hvad vi ser og har dialoger om et fælles tredje.
- Vi synger og leger med rim og remser.
- Vi giver barnet god responstid i en dialog.
- Vi arbejder med dialogisk læsning.
- Vi øver os i at vente på tur i dialoger og lytter til hianden. Vi lærer at række hånden op, når vi er i gruppedialoger.
- Vi er opmærksomme på tur tagning i dialoger, og vi øver med børnene i at have længere dialoger om et emne.
- Vi øver os og lærer om mimik og krops sprog.

Samspil med de øvrige læreplansteamer:

Man kan ikke, ikke kommunikere. Vi arbejder derfor med kommunikation og sprog hele tiden, hver dag og i alle former for aktiviteter. Det er vigtigt, at vi som personale i arbejdet med andre læreplanstemaer altid har for øje, at enhver mulighed, er en mulighed for også at stimulere kommunikativ og sproglig udvikling. Vi kan udvide ordforrådet, forståelsen (både for sprog og andres intentioner), lege med forskellige opfattelser, øve udtale m.m. Efter vores opfattelse vil læreplansteamet kommunikation og sprog altid indgå i alle sammenhænge, og det vil altid være væsentligt løbende at have fokuserede indsatser på området.

Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Fælles udgangspunkt: Krop, sanser og bevægelse er et af de særlige områder, der hører ind under Hulahoppens kerneværdier "Sundhed". Vi mener, at verden også bliver lært igennem kropslige erfaringer. Vi lærer dette gennem bevægelse, at sanse, føle og se ting. Vi ved f.eks. alle hvordan det føles at smage "sand". Vi vægter i Hulahoppen at skabe rammer for forskellig sansning og forskellig bevægelse samt at sprogliggøre sammen med barnet, hvad det er, vi gør og oplever. I enhver aktivitet påvirkes barnets krop og sanser, og i enhver aktivitet er barnets krop og sanser på arbejde. Vi vægter derfor også i Hulahoppen at skabe stille stunder for barnet, hvor oplevelser kan fordøjes, og hvor barnet får mulighed for at "finde sig selv".

0-2 årige:

- Vi synger, danser og laver forskellige bevægelseslege såvel på stuerne, i uderummet og i vores flex-rum.
- Vi øver barnets balance gennem leg - niveauet tilpasses efter, hvor barnet er udviklingsmæssigt.

- Vi sætter ord på vores krop og mærker vores krop - herved får vi en begyndende kropsbevidsthed.
- Vi sætter ord på det vi smager.
- Vi øver på at blive selvhjulpne ved f.eks. spisning, oprydning og af- og påklædning.
- Vi sætter ord på, hvad vi mærker; kold, varm, blød, hårdt etc.
- Vi bruger naturen og legepladsen, og bevæger os på forskellige underlag.
- Vi begejstres over alle de små succeser. Når barnet lykkes med at; sidde, kravle, komme op at stå, gå, løbe, liste, hoppe op, hoppe ned, gå på balancen, kan gynge mv. Vi glædes sammen, og vi håber derved at give glæden ved bevægelse videre.
- Vi skaber rammer, hvor barnet kan søge ro. Vi understøtter barnets bevidsthed om ro, og dæmper sanseindtryk.
- Vi skaber rammer hvor barnet i ro kan fordybe sig. **3-6 årige:**
- Vi skaber læringsmiljøer, hvor barnet får motoriske udfordringer gennem hverdagsrutiner ved f.eks at dækker bord, af- og påklædning, hygiejne, oprydning m.m.
- Vi skaber læringsmiljøer, der både tilgodeser rammer med mulighed for ro og fordybelse og rammer med mulighed for bevægelse og fysisk udfoldelse.
- Vi benytter vores Flexrum, legeplads, boldbane og naturen omkring os og understøtter barnets udvikling af øget kropsbevidsthed.
- Vi tilrettelægger aktiviteter med bevægelse, som sikre oplevelser af succes og fælleskab. Vi glæder os sammen over det vi kan, såsom fælles lege "Bro bro brille" "stå trolde" mv , løb, boldspil mv.
- Vi har årligt fokus uger hvor bevægelse og sundhed er særligt på dagsordenen. Vi ønsker her at styrke følelsen af fællesskab og glæde ved bevægelse samt sætter ord på det, vi sammen gør og oplever. Herved styrker vi barnets bevidsthed omkring krop og sundhed.
- Vi bruger vores sanser og sætter ord på når vi f.eks. smager forskelligt mad, lugter til forskellige lugte, mærker kulde og varme, vådt og tørt mv.

Samspil med de øvrige læreplanstemaer:

Vores krop og sanser er aktive i alt hvad vi gør - og ikke gør. Det er derfor helt naturligt at læreplanstemaet "Krop, sanser og bevægelse" har et bevidst fokus gennem dagen og ved tilrettelæggelse af aktiviteter. Vi er af den overbevisning, at barnets forskellige udviklingsområder hænger tæt sammen med kropslige og sansemæssige erfaringer. F.eks. kan et barn, der er udfordret ved benyttelse af forskellige legeredskaber, påvirkes socialt og følelsesmæssigt. Dette hvis barnets udfordringer f.eks. har betydning for deltagelse i fællesskabet. Det kan også være et barn, der udfordret i at sortere sanserindtryk. Det er derfor afgørende, at os omkring børnene har øje for krop, sanser og bevægelser, når vi skaber rammer som det enkelte barn skal profitere af.

Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Fælles udgangspunkt: Natur, udeliv og science er væsentlige i hverdagens indhold i Hulahoppen. I arbejdet med "Sundhed" ser vi det som en naturlig sammenhæng, at vi bruger naturen og udelivet, at vi lærer om naturen og udelivet, og at vi bidrager til, at vi sammen passer på vores fælles natur. Børnene får viden om natur ved selv at komme ud og se/føle den og bruge sanserne.

0-2 årige:

- Vi er i videst mulig omfang ude hver dag. Enten benytter vi os af udeliv på legepladsen eller i vores lokalområde, og de muligheder der er her, by, skov og græsarealer.
- I takt med barnets alder og udvikling har vi fokus på forskellige emner. Vi finder ting og materialer af forskellige konsistenser, størrelser og temperature og undersøger det, eks. dyr, planter osv.
- Vi taler om hvad vi må lade ligge, og hvad vi ikke må lade ligge i naturen. Ser vi affald i naturen på vores tur, samler vi op. Vi taler om at affald skal i skraldespanden, og at vi skal passe på naturen - og forklaringer skal tilpasses barnets udvikling og sprogforståelse.
- Vi finder insekter - kigger og sætter ord på hvad det er.

- Vi bruger naturens materialer til kreative udtryk.
- Vi laver mad på bål.
- Vi leger med vand og sand.

3-6 årige:

- Vi er ude hver dag. Enten benytter vi os af udeliv på legepladsen eller i vores lokalområde og de muligheder, der er her, by, skov, græsarealer.
- Vi har emneuger om dyr, natur, bæredygtighed. Vi tilrettelægger emner fra gang til gang med udgangspunkt i hvad der rører sig i samfundet og i børnegruppens interessefelter.
- Vi laver mad på bål eller i vores udekøkken.
- Vi taler om hvad vi må lade ligge, og hvad vi ikke må lade ligge i naturen. Ser vi affald i naturen på vores tur, samler vi op. Vi taler om at affald skal i skraldespanden, og at vi skal passe på naturen - og forklaringer skal tilpasses barnets udvikling og sprogforståelse.
- Vi arbejder med børnenes matematiske opmærksomhed på forskelligvis i aktiviteter. Vi tæller, finder former og figurer, kategoriserer og systematiserer ting mv.
- Vi taler med børnene om de forskellige årstider og vejrfænomener. Dette inspirerer til tilrettelæggelsen af aktiviteter, hvor vi f.eks laver små forsøg med vand, vind, varme, kulde.
- Vi skaber i naturen og på legepladsen rum for at følge børnenes spor, og giver børnene mulighed for at fordybe sig i det de finder og bliver optagede af. Vi bliver sammen kloge på værdien i at være nysgerrige og undersøgende.
- Vi bruger naturens materialer til kreative udtryk.

Samspil med de øvrige læreplanstemaer:

Natur, udeliv og science er både en del i hverdagens aktiviteter og samtidig et tema der vil være særligt fokus på i perioder. Vi anser det at opholde sig i naturen, at bruge den og passe på den som sammenhængende til det at kunne leve et liv i sundhed. Alt det der foregår i naturen bliver ofte noget af det, vi også kan kalde vores fælles tredje. Vi har vores fokus rettet mod det samme, taler sammen om det vi ser og oplever. Herved udvikler vi samtidig barnets sprog og viden. Ofte er det vi oplever i naturen noget vi oplever sammen, det indbyder til fællesskab og dannelsen af sociale relationer. Når vi bevæger os i naturen, øver vi os og oplever på forskellig vis, og arbejder herved også med krop, sanser og bevægelse.

Kultur, æstetik og fællesskab

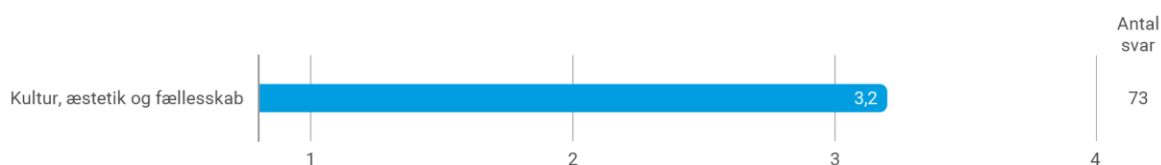
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Fælles udgangspunkt: Kultur er en skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Kultur er "dem vi er" og "det vi gør". Det er derfor vores overbevisning, at vi som rollemodeller må være os meget bevidste om at møde børnene anerkendende og nysgerrige. Vi skal være opmærksomme på altid at skabe læringsmiljøer og fællesskaber, som den enkelte kan se sig som en del af. Fællesskab er et særligt fokus område i Hulahoppen. Vi tror på, at vi bliver til i relationer, og vi er derfor gensidigt afhængig af hinanden. Kun ved at spejle os i hinanden - kan vi forstå os selv.

0-2 årige:

- Vi skaber læringsmiljøer hvor børn oplever forskellige udtryk og hvor de får lov at eksperimentere med forskellige udtryk, eks. kreative udtryk i vores vores kreaturum, fysiske udtryk, sang, historiefortælling og udklædning m.m.
- Vi har en bevidsthed om hvad vi hænger op i institutionen og hvorfor. Vi er opmærksomme på, hvad vi æstetisk gerne vil udtrykke og hvad børnene skal have ud af det. Vi er opmærksomme på at hænge ting i børnehøjde. Vi søger æstetisk at skabe ro for øjet og hovedet.
- I takt med børnenes alder og udvikling inddrager vi børnenes perspektiver. Vi starter i det "små" med demokratiske processer. Vi lærer barnet at vente på tur, hjælpe til ved borddækning, skiftes til at vælge mv. Vi bevidstgør det enkelte

barn og den øvrige børnegruppe, at lige nu laver vi det her fordi xx er optaget at det, det var xx ide etc.

- Vi taler om følelser, venner og arbejder med "fri for mobberi" og vi taler om vores forskelligheder.
- Vi laver aktiviteter i gruppen som understøtter oplevelsen af fællesskab, f.eks. fællessang før måltid, vi taler om hvem der er her og hvem vi mangler, og vi holder en "mini samling".
- Vi har i årets løb faste traditioner; jul, fastelavn, påske, Sankt Hans . Vi gør noget ud af højtiderne og holder "fest " med børnene. Vi pynter op, dækker et flot bord, synger sange, taler om højtiden, får traditionelle middage mv.
- Vi besøger kirken og har "babysalmesang"

3-6 årige:

- Vi skaber læringsmiljøer hvor børn oplever forskellige udtryk og hvor de får lov at eksperimentere med forskellige udtryk, eks. kreative udtryk i vores vores kreatum, fysiske udtryk, sang, historiefortælling og udklædning m.m. i forhold til barnets udviklingsniveau.
- Vi har en bevidsthed om hvad vi hænger op i institutionen og hvorfor. Vi er opmærksomme på, hvad vi æstetisk gerne vil udtrykke og hvad børnene skal have ud af det. Vi er opmærksomme på at hænge ting i børnehøjde. Vi søger æstetisk at skabe ro for øjet og hovedet.
- Vi inddrager børnenes perspektiver og følger barnets spor. Vi understøtter, at barnet udvikler sin leg og fantasi.
- Vi lærer barnet at vente på tur, hjælpe til ved borddækning, skiftes til at vælge. Vi bevidstgør det enkelte barn og den øvrige børnegruppe om, at lige nu laver vi det her fordi xx er optaget at det, det var xx ide etc.
- Vi taler om følelser, venner og arbejder med "fri for mobberi", og vi taler om vores forskelligheder og hvor vi kommer fra.
- Vi laver aktiviteter i gruppen som understøtter oplevelsen af fællesskab, f.eks. fællessang før måltid, fælles lege, vi taler om hvem der er her og hvem vi mangler, vi holder samling, vi er sammen både i små og store grupper.
- Vi har i årets løb faste traditioner; jul, fastelavn, påske, Sankt Hans . Vi gør noget ud af højtiderne og holder "fest " med børnene. Vi pynter op, dækker et flot bord, synger sange, taler om højtiden, får traditionelle middage mv.
- Vi besøger kirken og har her sang og musik.

Samspil med de øvrige læreplanstemaer:

Kultur, æstetik og fællesskab er en del af limen i vores liv, hverdag og omgang med hinanden. Uden det, kan vi ikke blive os selv. Læreplanstemaet vil derfor, set fra vores perspektiv, også kunne betragtes som lim mellem alle læreplanstemaer. Det er allestedsnærværende. Kultur, æstetik og fællesskab vil altid kræve en oprigtig interesse og opmærksomhed i vores tilrettelæggelse af hverdagen, aktiviteter, udsmykning og i vores relation og kommunikation med og til hinanden.

EVALUERINGSKULTUR

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvad siger loven?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3.

Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Hulahoppen arbejder vi med evaluering på forskellige niveauer.

Individ-niveau: Vi anvender fokuspunkter, når vi har indsatser på individ niveau. Her evaluerer vi løbende på effekter og/eller behov for justering af tiltag. Personalet skal forholde sig aktivt til betydning af egen indsats/praksis i relation til opnåelse af mål - barnets progression i læring.

Stue-niveau: Her forholder personalet sig løbende til, hvilket område de lige nu bør være særligt optagede af. Dette med udgangspunkt i børnegruppens trivsel, eller når personalet bliver optagede af et givent område, de finder kan udvikles eller som lykkes. Sidst nævnte bidrager netop til, at vi bedre kan beskrive, hvad der rent faktisk virker, og vi kan herved forholde os aktivt til, hvordan de gode erfaringer kan overføres på eventuelle andre områder. Der anvendes her redskabet "tegn på læring" udviklet via EVA (Danmarks evaluerings institut). Det er i hverdagen og på stuemøder at disse emner skal behandles. Vi er lige nu optagede af at få implementeret en praksis for hvorledes vi for skabt rum til den løbende evaluering i hverdagen. F.eks. at hver stue har 15-30 min pr. uge til at samle op, og derudover tid

på det månedlige stuemøde. Hver stue afleverer udfyldt materiale til institutionslederen ved afslutning. Leder og/eller sosuchef inddrages under evalueringer, hvor det er relevant. Materialet indgår som led i den store evaluering ved slutningen af perioden.

Afdelings- og husniveau: Her evalueres årligt 2-3 emner afhængig af forløb og tidsbehov. Nogle emner kalder på længere perioder med tid til indsamling af kvalificeret data og fordybelse i praksis. Der er her skemalagt 8 årlige timer, hvor der arbejdes i personalegruppen. Imellem møder sker der på afdelings- og stueniveau så dataindsamling på forskellige vis. Også her anvendes redskabet "tegn på læring." Vi har i Hulahoppen dannet en ny mødekultur gældende fra 2021. Denne indbefatter også evalueringsmøder. Vi evaluerer sidst på året om der skal justeres og kvalificeres på rammen.

Bestyrelsen vil løbende blive orienteret om evalueringer og resultater, samt indgå aktivt i dialog herom.

Den styrkede pædagogiske læreplan skal være et dynamisk arbejdsredskab. I takt med at vi opnår viden forholder vi os til, om det kalder på justeringer i Hulahoppens læreplan, om det kalder på tiltag, forandringer eller på kompetenceudvikling af personalet.

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi samler løbende de forskellige evalueringer der arbejdes med i Hulahoppen. Bestyrelsen inddrages aktivt i drøftelserne til den overordnede evaluering hvert 2. år. Dette vil ske på et møde med såvel personalegruppen som bestyrelsen.

Med udgangspunkt i drøftelserne og de løbende evalueringresultater udarbejdes skema 3 i tegn på læring, redskab fra EVA. Der foretages justeringer i den pædagogiske læreplan. Her kan der være tale om større ændringer, med baggrund i den viden, vi har opnået.

Den første overordnede evaluering og dermed revision af nærværende styrkede pædagogiske læreplan vil ske i 2023.

MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Hulahoppens styrkede pædagogiske læreplan blev færdig udarbejdet i 2021. Siden da har personalet i Hulahoppen arbejdet målrettet med at udvikle en evalueringskultur. I den forbindelse har personalet forholdt sig nysgerrigt, undrende og kritisk til Hulahoppen og egen praksis, samt til hvilke læringsmiljøer vi stiller til rådighed og om det stemmer overens med børnegruppens behov. Der er på stuerne i forbindelse med et fælles uddannelsesforløb taget fat om helt konkrete emner med udgangspunkt i den enkelte stues aktuelle børnegruppe.

I overskrifter kan nævnes følgende temaer Hulahoppen 8 stuer har arbejdet med;

- Hverdagsrutiner
- Måltidsfællesskaber i hele Vuggestuen
- Alsidig personlig udvikling
- Personalets positionering i læringsmiljøet
- Venskaber og fællesskaber
- Relationer på stuen. barn - barn og barn - voksen
- Måltider og medbestemmelse
- Tilknytning og tryghed med særlig fokus på modtagelse af nye børn
- Leg og indretning i forhold til mindre grupper
- Børnenes selvhjulpethed
- Krop, sanser og bevægelse
- kommunikation og sprog

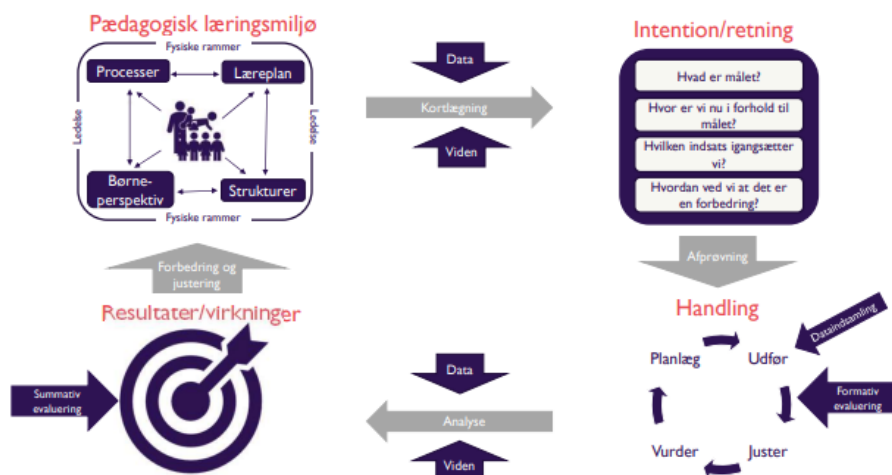
Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

I Hulahoppen har alt personale fra januar 2022 til juni 2022 gennemført et uddannelsesforløb som vi har døbt " fra læreplan til lærende praksis". Forløbet har været rammesat som et aktionslæringsforløb. Gennem forløbet er personalet klædt på med viden om evalueringsformer, dataindsamling og anvendelse, samarbejde omkring evaluering, formulering af sammenhænge ind i en evalueringskontekst, mål, tiltag og beskrivelse af prøvehandlinger, analyse samt vurderinger mhp. hvad det førte med sig af ny viden samt hvilken ny praksis det måtte give anledning til.

I forbindelse med processen i uddannelsesforløbet har vi i Hulahoppen valgt følgende fremgangsmåde fremadrettet:

- Hver stue er i flow med egne relevante praksis evalueringer i kontinuerlig proces. Der er ikke fastsat et fast antal som den enkelte stue skal gennemføre. Dette i en erkendelse og anerkendelse af at processerne ikke kan tidssættes. Vi har erfaret at nye spørgsmål kan dukke op undervejs, at der kan være andre og flere data der skal indhentes, at der skal sættes flere forskellige prøvehandlinger igang, inden vi når til at kunne vurdere på et velbelyst grundlag. Det afgørende er derfor, at alle er i flow.
- Hver stue arbejder løbende med observationer / dataindsamling, prøvehandlinger m.m. i hverdagen. Hver stue har 1. månedligt stuemøde hvor der er dialog om evalueringen samt har hver stue 1. månedligt møde med deltagelse af ledelsesrepræsentant mhp. faglig sparring og understøttelse af evaluering og systematisk opfølgning på tidlig opsporing og indsats i forhold til det enkelte barns trivsel og udvikling.
- I vuggestuen arbejdes der (endnu på forsøgsbasis) med daglig evaluering via praksisfortællinger om dagens stjernestunder.
- Der arbejdes derudover med evaluering på enten afdelings eller organisations niveau samt på tværs af afdelinger og stuer når det giver mening. Der tages udgangspunkt i de områder hvor vi ser at der er behov for udvikling af læringsmiljøer, ændring og / eller forbedring af læringsmiljøer. Der arbejdes med data og prøvehandlinger i hverdagen og der er afsat tid på fagmøder til dialoger og drøftelser om den konkrete evaluering.
- Som redskab anvendes udviklingsplan som er en skabelon i It- systemet Hjernen og Hjertet, samt egne udarbejdede data indsamlingsark, artikler og hvad der i den konkrete kontekst findes relevant i øvrigt af data. (billeder, interview, observationer, filmklip og rapporter fra Hjerne og hjertet m.m.) Disse vedhæftes efter indsamling i udviklingsplanen.
- Vi deler viden på tværs i huset dels ved at alle har adgang til de forskellige udviklingsplaner med evaluering, og dels ved at vi løbende videns deler på fagmøder og i det daglige samarbejde i øvrigt.

Sådan er vi i flow:

Kilde: Susanne Hermansen

Vores evalueringskultur er også et "læringsmiljø" som vi vil være nysgerrige og kritiske overfor. Vores evaluerings kultur vil derfor med passende mellemrum komme under lup og blive vurderet og justeret / forbedret.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Der er arbejdet meget forskelligt med vores skriftlige læreplan.

Den skriftlige læreplan fungerer som rettesnor i forhold til vores praksis, og ved nyansættelser kan den bidrage til et overblik over den intenderede tilgang vi har i Hulahoppen.

Konkrete stuer har anvendt den skriftlige læreplan som opslagsbog ved tilrettelæggelse af pædagogiske forløb samt er den også anvendt i forbindelse med vejledning af pædagog studerende i deres praktik hos os.

Det er i forbindelse med evalueringen af den styrkede pædagogiske læreplan blevet tydeligt for os, at vi har et fælles udviklingspotentiale i forhold til hvordan der arbejdes med den lokale skriftlige læreplan og hvordan denne i endnu højere grad implementeres i det løbende arbejde - såvel i forhold til tilrettelæggelse af planlagte pædagogiske forløb som i de løbende evalueringer.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
 - Børnegruppens trivsel og læring
 - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
 - Tosprogede børns trivsel og læring
 - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi har i Hulahoppen samlet set mange evalueringer, nedenfor følger 3 beskrivelser:

Selvhjulpethed - 0-2 år: Vi var nysgerrige på at finde ud af hvad børnene helt præcis selv kan i fht. af -og påklædning og deres kompetencer til at holde fokus på aktiviteten i nuet. Derudover har vi et fokus på det enkelte barn, da de som individer. De børn som har været særligt udfordret personligt har vi haft et særligt fokus på. Vi har her haft en skærpet opmærksomhed på; Hvordan skaber vi øjenkontakt og får barnets opmærksomhed. Hvordan får vi skabt særlige trygge rammer for de børn som har særligt behov herfor.

Garderobe - efter spisning: Vi er 2 voksne til 22 førskolebørn efter spisning i forbindelse med garderobe. Vi oplevede kaos og megen uro. Vi fordelte os med 1 voksen ved toilet/stue og 1 voksen i garderoben. Der er meget ventetid på badeværelset. Børnene sendes efter toilet ud til garderoben, efterhånden som de bliver færdige til det. Der er uro på badeværelset, med manglende fokus på det de

egentlig skal derude. På vej til garderoben er der meget støj. Børnene kommer ikke i gang med at tage tøj på, fokus på aktiviteten er væk. Der opstår larm, leg og tumlerier, indimellem konflikter. Dem der er i tøjet, sidder og venter på dem, der endnu ikke er begyndt. de får det varmt og bliver naturligt urolige.

Venskaber/fællesskaber: Vi var nysgerrige på om alle børn havde nogen at lege med/ en god ven. Vi oplevede at nogen børn fik mange afvisninger. Var der nogen som ikke havde nogen at lege med/ en god ven.? Det ville vi sikre os. Vi vil undersøge: Har alle børn en god ven/ nogen at elge med? Har alle børn en god relation til en voksen? Er der mange der får afvisninger? er der mange der giver afvisninger? i givet fald, hvordan sker denne afvisning?

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Selvhjulpethed 0-2 år: På stuemøde har vi lavet fokuspunkter på konkrete børn Disse har vi løbende fulgt op på. Vi har indsamlet data, på nedenstående skema. Vi har udarbejdet en praksis fortælling. vi har skabt et nyt læringsrum ved at ændre på vores strukturer.

Eksempel fra praksis				
Barnets navn	Barnet kan selv finde sin garderobeplads og finde det overtøj det skal have på	Barnet tager selv flyverdragten på	Barnet kan selv tage huen på	Barnet kan selv tage støvler på

1= kan ikke 2= viser interesse, men deltager ikke aktivt 3= viser interesse og vil gerne deltage
 4= kan med hjælp 5= kan næsten selv 6=kan selv

Barnets Navn	Barnet kan selv tage strømperne af	Barnet kan selv tage Bukserne af	Barnet kan selv tage Strømperne på	Barnet kan selv tage Bukserne på

1= kan ikke 2= viser interesse, men deltager ikke aktivt 3= viser interesse og vil gerne deltage
 4= kan med hjælp 5= kan næsten selv 6=kan selv

Garderobe - efter spising: Vi taler med børnene om deres oplevelser i garderoben på stuens samlingsstund. Vi lytter her til deres perspektiver på hvad de rgpår godt og hvad der går mindre godt. Vi laver i en tid observationer af faktiske forhold, således at det ikke er baseret på egne fornemmelser og tro - men viden.

Venskaber/fællesskaber: Ved dataindsamling anvendte vi afkrydsningskemaer til vores observationer. Se eksempel nedenfor. Derudover anvendte vi børne interview, samt har vi været meget i dialog med børnene både individuelt og i grupper, både ude og inde.

Uge 11/12 C

Når barnet får en "afvisning" et nej.	Barnet får et nej, fordi vi kan observere at en god leg allerede er igang.	Fordi et af børnene overtalte de andre til at sige nej til et barn	Når nogle børn har haft en konflikt mellem hinanden og det ene barn spørger om de så skal lege, men får et nej.	Når nogle børn siger nej og andre ja. Hvor det så ender som et nej	Når et barn har en leg og barnet spørger om de så skal vil være med
---------------------------------------	--	--	---	--	---

AFKRYDSNINGSSKEMAER VI BEVÆGTE - HER UDEN BØRNE NAVNE

Uge 11/12 C

Når barnet giver en afvisning" et nej.	Når barnet spørger om det må være med i en leg og får nej.	Når et barn spørger om et andet barn vil være med i en leg og barnet så siger nej.	Fordi et af børnene overtalte de andre til at sige nej til et barn	Når nogle børn har haft en konflikt mellem hinanden, og det ene barn spørger om de så skal lege, men får et nej.	Når nogle børn siger nej og andre ja. Hvor det ender med at være nej
--	--	--	--	--	--

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Selvhjulpnehed 0-2 år: Vi blev bekræftet i at nogle af vores forventninger til børnenes kompetencer var rigtige, hvorimod andre overraskede os, både ved enten at kunne meget eller ved ikke at være helt så langt endnu. Det er af stor betydning at vi har nogle forventninger, og at i efter vores observationer justerer os finder barnets nærmeste udviklingszone, så vi starter det rigtige sted for den enkelte. Vi fik et skærpet fokus på; At vi fik en meget fast og ensartet struktur på stuen, har været med til at skabe rammer, så de børn vi har været særlige opmærksomme på, kunne

opleve genkendelighed hver dag. Vi har været meget tydelige i sproget og med vores mimik. Dette sammen med vores vedholdenhed og opmærksomhed på at møde barnet i sin nærmeste udviklingszone har været med til at skabe rammerne for god trivsel og udvikling.

Garderobe - efter spisning: Vi beslutter at sende børnene på badeværelset løbende, som de er færdige med at spise. Herefter sætter de sig ind til bordet igen. 1 voksen er på badeværelset i denne periode til at guide. Når alle er færdige og har været på badeværelset, guider vi børnene til at stå på 1 række 1 og 1. Vi går stille og rolige samlet ud til garderoben. Børnene guides i at de skal blive ved deres garderobeplads og komme i gang med at tage tøjet på med det samme. Derefter går vi samlet ud på legepladsen. Vi holder øje med følgende tegn over en periode: At det ses at børnene ikke skal vente unødigt på hinanden på badeværelset og i garderoben. At det giver ro på gangen, hvor vuggestuen skal have de små til at sove. Der er mere ro og mere fokus på det vi skal i garderoben.

Venskaber/fællesskaber: Vi fandt gennem vores undersøgelse ud af, at der ikke var mange børn som fik afvisninger. Vi konkluderede at de børn som ofte spørger andre, naturligvis også indimellem vil være dem der oplever et nej. Dette gav anledning til at vi ændrede vores skema til data. Vi erfarede at vi nu skulle have nyt/et andet fokus. Vi havde herefter dialog med børnene om at det kan være ok at sige nej, når nogen spørger om de må være med. Men at måde det gøres på er vigtigt. (Dette har vi arbejdet med i grupper). Vi oplevede at alle børns navn blev nævnt, da vi spurgte børnene individuelt i børneinterview, og at alle børn oplever at have en ven og mindst en der gerne vil lege med dem.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Selvhjulpethed 0-2 år: Vi skal have færre børn med i garderoben på samme tid, huske at vi har god tid begge veje. Når vi opmuntrer med lyde, mimik og gennem leg, så er det mere spændende at lære. Omkring vores skærpede fokus på det enkelte barn, har vi lært at vi skal være vedholdende i vores handlinger, også når vi selv oplever det er svært og at vi ikke umiddelbart ser ændringer. Vi skal huske at spørge hinanden når vi har brug for hjælp (guidning og generelt huske at med inddrage vikarerne i vores daglige rutiner og aktiviteter).

Garderobe - efter spisning: Vi oplever at tiltagene har haft god effekt. Vi ser der er plads til børnene på toilettet og der er ingen der venter unødigt. Det har givet mere ro i garderoben, børnene er blevet hurtige til at komme i tøjet og konflikter er blevet betydeligt minimeret. Børnene fortæller selv at de er glade for de nye tiltag og at der ikke er så meget larm mere.

Venskaber/fællesskaber: Vi er gennem evalueringen blevet mere opmærksomme på vigtigheden af den voksnes positionering og at denne må være bevidst i gruppen hele tiden. Igennem prøvehandling har vi lært en ny og anden metode til at synliggøre det vi vil undersøge, og at blive skarpe på at målene vi arbejder hen imod,

er realistiske og konkrete. Vi bliver bekræftet i at når vi sætter fokus på noget konkret, så rykker det.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Institutionsbestyrelsen har deltaget på et aftenmøde sammen med personalet, hvor vi samlet har fået set på, i et Meta perspektiv, hvad der har været af tiltag i perioden, hvad vi oplever der er godt implementeret, hvor der er udviklingspotentiale og hvad vi som det næste derfor må tage fat på.

I og med at personalet i Hulahoppen har været i proces med at tilegne sig viden om og praksis erfaring i forhold til evaluering og dannelse af en evalueringskultur er det dette der har været i fokus. Bestyrelsen har været løbende informeret om udviklingen i den henseende, ligesom bestyrelsen har været involveret i beslutningen om selve uddannelsen. Det er en fælles prioritering.

I vores fælles (bestyrelse og personale) evaluering er vi nået frem til at vi fremadrettet vil inddrage og involvere bestyrelsen på følgende vis i de løbende evalueringer af vores praksis og af læringsmiljøerne;

- Bestyrelsens forældreperspektiver inddrages aktivt i udvalgte evalueringer der pågår. Dette ved at forældre op til møderne spørges om hvordan de oplever en given forandring, praksis eller lign. forældrene i bestyrelsen kan når det giver mening spørge yderligere 2 øvrige forældre. Herved vil fremkomme mange forældreperspektiver. Disse kan indgå som data i vores løbende evalueringer.
- I bestyrelsens årshjul dedikeres ét møde til at have særligt fokus på den styrkede pædagogiske læreplan. Her faciliterer leder en proces hvor bestyrelsen skal komme med input til løsningsforslag på et givent emne, der arbejdes med.
- Bestyrelsen vil udarbejde konkrete spørgsmål som vil anvendes i dialoger med øvrige forældre til bestyrelsens arrangement med forældre kaffe. Spørgsmål skal tage udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan og det aktuelle evalueringsfokus i Hulahoppen.

Tiltaget evalueres ved næste overordnede evaluering af den styrkedes pædagogiske læreplan i 2024.

Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

I de lokale praksisevalueringer på stuerne vil der fortsat være behov for at sætte fokus på mange forskellige temaer. Nogle lige nu og her fordi det er det, den aktuelle børnegruppe har behov for og samtidig et stadig fokus fremadrettet løbende i takt med at dels børnegruppen ændre sig (nye børn) og børnenes behov og udvikling ændrer sig. Vi er også opmærksomme på nye "overskrifter" på områder der kræver fokus vil komme, idet vi har erfaret, at der efter en evaluering ofte følger nye opdagelser med og deraf en ny opmærksomhed.

Vi ved allerede nu at emner vil være;

- Indretning af de fysiske læringsmiljøer. Har vi indrettet vores rammer så alle børn tilgodeses, er vores miljøer overskuelige og indbyder de til forskellige former for leg? Er det tydeligt for børnene hvad de forskellige områder inviterer til?
- Fællesskaber og venskaber. Har alle børn relationer til andre børn, har alle børn venner? Er der behov for at vi forbedrer vores tilbud og muligheder for at der er rig mulighed for relations dannelse?
- Positionering af de voksne. Er vi opmærksomme nok på hvordan vi positionerer os gennem dagen så vi på den bedste måde kan understøtte børns leg og legeudvikling?
- Tilgodeser vores hverdags rutiner alle børn - kommer alle børn i privilegerede positioner. (garderobe, måltider, hygiejne, ved kontekstskifte, samling i børnegrupper)
- Måltids fællesskaber i Børnehaven

Fælles for hele Hulahoppen gælder at vi skal have rettet vores fokus på hvordan vi i Hulahoppen skaber rammer og mulighed for læring hele dagen. Dette har vi ikke i den forgange periode haft særligt fokus på, haft særligt under lup.

Herunder ønsker vi også at få beskrevet status på vores læringsmiljøer ude på legepladsen i løbet af dagen og forholde os til hvad disse evt. måtte kalde på.

Tilgodeser vi vilde lege, rolige lege, drenge, piger og forskellige aldre. Inddrager vi børnenes perspektiver på dette felt. Hvordan positionerer personalet sig, sker dette på en måde så vi tilgodeser leg og læring, guidning ved evt. konflikter, tryghed på legepladsen m.m. Herunder vil naturligvis også følge et fokus på organisering i forhold til personale. Hvordan udnytter vi ressourcerne i løbet af dagen, med øje for at løse kerneopgaven med kvalitet. (pause afvikling, mødetidspunkter)
Vi ser i Hulahoppen at vi på dette område har potentiale for at kunne forbedre vores læringsmiljø såvel i vuggestuen som i børnehaven.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi har lige afsluttet uddannelsesforløb og fået tilrettelagt rammer for vores evalueringskultur. Vi er nu godt på vej og vil fortsat øve og gøre os erfaringer, for herefter at justerer.

Vi har fortsat et stort fokus på at udvikle brugen af data i forskellige former.

Vi vil udvikle brugen af praksisfortællinger om "stjernestunder i huset".

Vi oplever at vores arbejde med evaluering giver god udvikling af vores praksis. En større faglig bevidsthed og mere nuancerede drøftelser og refleksioner.

Vi får med den løbende evaluering af vores hverdagspraksis positive oplevelser med at lykkes som fagpersoner og vi ser at børnene lykkes og lære at mestre det de er på vej til hver især. Vi oplever vores syn flyttes fra "problemer" "konflikter" til fællesskab og betydningen af voksne tæt på. At vi ved at insistere vedholdende på relation med det enkelte barn, opnår en udviklende kontakt til barnet.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil uddybe og tilrette afsnittet om institutionsbestyrelsens inddragelse i arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan, således at vi får vores nye tiltag beskrevet. Ellers oplever vi at Hulahoppens skriftlige pædagogiske læreplan fortsat stemmer overens med de intentioner vi har for vores praksis og vi ser stadig god mulighed for at udvikle videre i den retning. Vi konkluderer at vi lige nu er kommet godt på vej, og at vi ved næste evaluering vil have et væsentlig større og bedre grundlag for at kunne vurdere om resultater fra evalueringerne kalder på ændringer i den skriftlige pædagogiske læreplan.